

LATVIJAS REPUBLIKA
IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

VALSTS IZGLĪTĪBAS SATURA CENTRS

Valņu ielā 2, Rīgā, LV-1050, tālrunis 67216500, fakss 67223801

3. 02. 2010

Nr. 1-10/2010

uz _____

Nr. _____

Izglītības iestāžu vadītājiem

Par atbalsta pasākumu piemērošanu centralizētajos eksāmenos

Valsts izglītības satura centrs (turpmāk – centrs) ir sagatavojis 2006.gada 16.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.395 "Noteikumi par centralizēto eksāmenu saturu un norises kārtību" grozījumu projektu, kuri tiks pieņemti kā jauni Ministru kabineta noteikumi (turpmāk – noteikumu projekts).

Patlaban normatīvie akti neparedz atbalsta pasākumu piemērošanu centralizētajos eksāmenos izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām vispārējās vidējās izglītības apguves pakāpē (turpmāk – izglītojamie ar speciālām vajadzībām). Noteikumu projektā ir noteikts, ka izglītojamie ar speciālām vajadzībām varēs saņemt atbalsta pasākumus centralizētajos eksāmenos, kā arī noteikta atbalsta pasākumu piemērošanas kārtība.

Noteikumu projekts paredz, ka izglītojamajam, kuram ir nepieciešami atbalsta pasākumi **centralizētajos eksāmenos**, ir jāsaņem **Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas vai pašvaldības pedagoģiski medicīniskās komisijas atzinums** par izglītojamā veselības stāvokli, spējām un attīstības līmenim atbilstošas izglītības programmas īstenošanu vai atzinums par izglītojamā speciālajām izglītības vajadzībām un tām atbilstošu atbalsta pasākumu nepieciešamību (turpmāk – komisijas atzinums).

Izglītojamajiem, kuri saskaņā ar komisijas atzinumu jau apgūst veselības stāvokli, spējām un attīstības līmenim atbilstošu **speciālās izglītības programmu** (piemēram, ar redzes, dzirdes vai fiziskās attīstības traucējumiem), atkārtots komisijas atzinums, lai saņemtu atbalsta pasākumus vispārējās vidējās izglītības pakāpē, nav nepieciešams.

Pārējiem izglītojamajiem (piemēram, ar valodas, mācīšanās vai garīgās veselības traucējumiem), kuri apgūst **vispārējās vidējās izglītības programmu** un kuriem ir vajadzīgi atbalsta pasākumi centralizētajos eksāmenos 2009./2010.mācību gadā, līdz 2010.gada 1.aprīlim ir jāsaņem komisijas atzinums par atbalsta pasākumu nepieciešamību.

Līdz 2010.gada 6.aprīlim izglītības iestādes vadītājam jānosūta centram izglītojamo saraksts, kurā jānorāda informācija par nepieciešamajiem atbalsta pasākumiem (1.pielikums). Ja izglītojamais būtisku dzirdes vai runas traucējumu dēļ nekārto centralizētajā valodu eksāmenā klausīšanās vai mutvārdu daļu, sarakstam (1.pielikums) pievieno ģimenes ārsta izsniegtu izrakstu.

Sākot ar 2010./2011.mācību gadu, izglītojamie, kuri apgūst vispārējās vidējās izglītības programmas un kuriem nepieciešami atbalsta pasākumi centralizētajos eksāmenos, komisijas atzinumu vajadzēs saņemt izglītības programmas apguves laikā, vēlams jau 10.klasē, lai atbalsta pasākumus varētu piemērot jau mācību procesā.

Centralizētajos eksāmenos piemērojamie atbalsta pasākumi ir noteikti atbilstoši izglītojamā traucējuma veidam (2.pielikums). Ja izglītojamajam ir nepieciešami papildu atbalsta pasākumi, kuri nav norādīti 2.pielikumā (piemēram, ja izglītojamajam ar valodas, mācīšanās vai garīgās veselības traucējumiem darba izpildes laika pagarinājums ir vajadzīgs ilgāks par 30%), tad izglītības iestādei tas jāaskaņo ar centru pa tālruni 67212313 (Eva Puriņa) vai elektroniski pirms pieteikuma nosūtīšanas. Centralizētajos eksāmenos izglītojamajam var piemērot tikai tos atbalsta pasākumus, **kuri paredzēti atbilstoši traucējuma veidam un kurus izglītojamais ir saņēmis izglītības programmas īstenošanas procesā.**

Izglītojamie, kuriem ir noteikts atšķirīgs centralizētā eksāmena norises darbību laiks vai citi atbalsta pasākumi, kuri var traucēt pārējo izglītojamo darbu, centralizēto eksāmenu kārto atsevišķā telpā.

Izglītojamajam, kuram ir dzirdes traucējumi (piemēram, dzirdes aparāts, „austiņas” vai implants), darba vietu eksāmena telpā nosaka eksāmena vadītājs, ievērojot izglītojamā vajadzības un pamatojoties uz izglītojamā mutisku lūgumu (bez komisijas atzinuma). Nosakot šī izglītojamā darba vietu, var neievērot kodu secību.

Informāciju par centralizētā eksāmena darbību norises laikiem un atbalsta pasākumiem izglītojamajam ar speciālām vajadzībām centrs nosūta attiecīgās izglītības iestādes vadītājam ne vēlāk kā līdz attiecīgā mācību gada 1.maijam.

Ierodoties uz Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas vai pašvaldības pedagoģiski medicīniskās komisijas sēdi, ir nepieciešami šādi dokumenti:

1. Vecāku iesniegums par izglītojamā intelektuālo spēju un veselības stāvokļa izvērtēšanu komisijā (ja izglītojamais nav sasniedzis 18 gadu vecumu);
2. Izglītojamā personu apliecinošs dokuments un vecāku personu apliecinošs dokuments. Ja vecāki nevar ierasties uz sēdi, viņi rakstiski pilnvaro personu, kura pārstāvēs izglītojamā intereses;
3. Ģimenes ārsta atzinums par izglītojamā vispārējo veselības stāvokli, kurš izdots ne agrāk kā trīs mēnešus pirms komisijas sēdes;
4. Ārsta speciālista atzinums, ja ir kāds specifisks (redzes, dzirdes, kustību u.c.) veselības traucējums;

5. Izglītības iestādes informācija par izglītojamo vai izglītojamā raksturojums, kurš izdots ne agrāk kā vienu mēnesi pirms komisijas sēdes;

6. Izglītojamā pedagoģiski psiholoģiskās izpētes materiāli, sekmju izraksts, kavējumu apkopojums un liecība;

7. Izglītojamā darba burtnīcas un viņa veiktie pārbaudes darbi matemātikā un dzimtajā valodā;

8. Psihologa atzinums par izglītojamo, kurš izsniegts ne agrāk kā gadu pirms komisijas sēdes;

9. Logopēda un (vai) speciālās izglītības skolotāja atzinums par izglītojamo, kurš izsniegts ne agrāk kā vienu mēnesi pirms komisijas sēdes.

Uz komisijas sēdi ir iepriekš jāpiesakās.

Informācija par komisiju darbu ir publicēta centra mājaslapas sadaļā „Izglītības saturs. Speciālā izglītība”, kā arī pieejama pie pašvaldību izglītības speciālistiem vai Valsts izglītības satura centra Speciālās izglītības nodaļas speciālistiem (tālr. 67212227).

Pamatizglītības centralizētajā eksāmenā (Latviešu valoda mazākumtautību izglītības programmās 9.klasē) atbalsta pasākumi 2009./2010.mācību gadā būs līdzīgi kā iepriekšējā mācību gadā. Informāciju par šī eksāmena norises darbību laikiem centrs publicēs mājaslapā līdz 15.aprīlim.

Ja vēlaties saņemt informāciju par atbalsta pasākumiem centralizētajos eksāmenos, aicinām sazināties ar Valsts izglītības satura centra Valsts pārbaudījumu sagatavošanas nodaļas vecāko referenti Evu Puriņu (tālr. 67212313, e-pasts: eva.purina@visc.gov.lv).

Pielikumi:

1. Pieteikums par atbalsta pasākumu piemērošanu izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām, kuri apgūst vispārējās vidējās izglītības programmu uz 1 lp.

2. Ieteicamie atbalsta pasākumi izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām, kuri apgūst vispārējās vidējās izglītības programmu uz 2 lp.

Vadītājs

G.Vasiļevskis

Puriņa 67212313

**Pieteikums par atbalsta pasākumu piemērošanu izglītojamiem ar speciālām vajadzībām,
kuri apgūst vispārējās vidējās izglītības programmu**

Izglītības iestādes nosaukums _____

Mācību priekšmets	Izglītojamā vārds, uzvārds	Personas kods	Traucējuma veids	Laika pagarinājums procentos*	Nepieciešamie atbalsta pasākumi
-------------------	-------------------------------	---------------	------------------	-------------------------------------	---------------------------------

Izglītības iestādes vadītājs _____/paraksts/

* Valodu eksāmenos norādīt par katru eksāmena daļu atsevišķi.

**Ieteicamie atbalsta pasākumi izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām,
kuri apgūst vispārējās vidējās izglītības programmu**

Traucējuma veids	Iespējamie atbalsta pasākumi
Izglītojamajiem ar redzes traucējumiem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pagarināts darba izpildes laiks – līdz 100% no kopējā darba laika. 2. Palielināts starpbrīžu skaits. 3. Teksts palielinātā drukā. 4. Teksta palielinātāja iekārtas vai citu palīgīdzekļu lietošana, lai uzlabo informācijas saskatāmību.
Izglītojamajiem ar dzirdes traucējumiem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pagarināts mutvārdu un(vai) klausīšanās daļas darba izpildes laiks – līdz 100% no kopējā darba laika. 2. Palielināts starpbrīžu skaits. 3. Uzdevumu nosacījumu un teksta papildus atkārtošana (klausīšanās daļā) – līdz trīs reizēm. 4. Skolotājam, kas mācījis attiecīgo priekšmetu, atļauts uzdevumu nosacījumus izskaidrot mutiski vai zīmju valodā. 5. Runāšanas daļā atļauts izmantot zīmju valodu. 6. Aizstāt izglītojamā mutvārdu atbildi ar rakstisku atbildi. 7. Atbrīvot no pārbaudes darba klausīšanās vai mutvārdu daļas.
Izglītojamajiem ar fiziskās attīstības traucējumiem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pagarināts darba izpildes laiks: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. izglītojamajiem ar ļoti smagiem kustību traucējumiem, kuriem ir apgrūtināta rakstīšana, – līdz 100% no kopējā darba laika; 1.2. izglītojamajiem ar citiem kustību traucējumiem – līdz 30% no kopējā darba laika. 2. Palielināts starpbrīžu skaits. 3. Datora izmantošana bez teksta redaktora iespējam rakstiskas atbildes sniegšanai. 4. Izglītojamais ar valodas traucējumiem, kas neļauj demonstrēt runāprasmi, var atbrīvot no pārbaudes darba mutvārdu daļas kārtošanas vai aizstāt izglītojamā mutvārdu atbildi ar rakstisku atbildi. 5. Rakstu darbus aizstāt ar mutiskām atbildēm, kuras tiek fiksētas audio ierakstā, ja izglītojamais fiziskās attīstības traucējumu dēļ nevar rakstīt. 6. Iespēja izmantot asistentu atbalstam darbībās, kas nav saistītas ar pārbaudījuma saturu.

Izglītojamajiem ar valodas traucējumiem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pagarināts darba izpildes laiks – līdz 30% no kopējā darba laika. 2. Palielināts starpbrīžu skaits. 3. Atļauts lasīt priekšā uzdevuma nosacījumus un tekstus vienu reizi. 4. Rakstītais teksts palielinātā drukā. 5. Izmantot palīgīdzekļus, kuri uzlabo teksta uztveri. 6. Izglītojamies ar stostīšanos vai citiem valodas traucējumiem, kas neļauj demonstrēt runātpasmi, var atbrīvot no pārbaudes darba mutvārdu daļas kārtošanas vai aizstāt izglītojamā mutvārdu atbildi ar rakstisku atbildi.
Izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pagarināts darba izpildes laiks – līdz 30% no kopējā darba laika. 2. Palielināts starpbrīžu skaits. 3. Izglītojamie ar lasīšanas traucējumiem drīkst izmantot palīgīdzekļus, kuri uzlabo teksta uztveri. 4. Atļauts lasīt priekšā uzdevuma nosacījumus un tekstus vienu reizi.
Izglītojamajiem ar garīgās veselības traucējumiem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pagarināts darba izpildes laiks – līdz 30% no kopējā darba laika. 2. Palielināts starpbrīžu skaits.